

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Szerkesztői-utca SIMON-ház Kuna József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK.

előzetési pénsek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szerkesztéséről illő
minden kérelemnek a kiadó intézködik.

Bérmentes levelek csak ismert kasszától
fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:
Helyben hához hordva vagy vidéki
postán küldve

Egész évre	10 ft — kr.
Félévre	5 ft — kr.
Negyedévre	2 ft 50 kr.
Egy órára	1 ft — kr.

Hirdetési díj:
Ot-hasábsopitator egyszeri beiktatásáért: 5 ft.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilvántartás 4 hasábsopitatorért 20 kr.
Hirdetést vagy közlőmat magában foglaló
ajánlatok ára 50 krajczár.

XVII. évfolyam 1890.

Debreczen. Szerda Junius 25.

121. szám.

Keleti politika.

Külpolitikánk sarkpontja a Kelet. — írja a „Pester Correspondenz“ — s minden diplomáciai fáradozásnak, melyet államférfiaink, élőkön gróf Kálnoky, nem kimélnék s minden nagy áldozatnak, melyet a huzafias népesség magára vállal, többé-kevésbé mindennek a célja az, hogy a monarchia állását a Keleten erősítsék, az onnan jövő veszélyeket hatékonyan elhárítsák, az ellenállhatlan vonást, mely ipari s kereskedelmi forgalmunkat a napkeleti országok felé való irányt adja, lehetőleg előmozdítsák.

Bármily élelken érdekeljenek is tehát, a népek tanácsában az osztrák-magyar monarchia magas rangjánál és nagy súlyánál fogva, a jelentékenyebb események is, melyek az egyes nagy európai államoknak egymás közti viszonyában, sőt még olyanok is, melyek magukban az egyes államokban fordulnak elő: reánk nézve a legérdekesebb, legfontosabb mindig az lesz, a mi a Keleten történik, a balkán államokat érinti. Ha ározottan álszgyeny, ha genirozzuk magunkat ezt egyszerűen s egyenesen bevallani. Hogy a monarchia politikája, a mint azt gróf Kálnoky oly okosan s állhatatosan dirigálja, a Keletre vonatkozólag önzetlen, a mennyiben az a csúcspontja, hogy az egyes balkánállamok szabadon, senki által sem gátolva, a maguk sajátja szerint fejlődjenek: az ezt az élénk, meglepő érdeklődést nemcsak ki nem zárja, de sőt vele a legbensőbb összefüggésben van. Mert épen a balkánállamok szabadsága s valódi függetlensége a leghatékonyabb biztosíték a mi, kényszerítetlen kölcsönös barátságos érintkezésen, a szó legjobb értelmében vett erkölcsi hódításokon alapuló érdekeink virágzására a Balkán-félszigeten.

Ezen okból nyilatkozik a „Pester Correspondenz“ határozottan ama sértő, megvető, fenyegető hang ellen, melyet néhány publicistikai közeg a legújabb események alkalmából Szerbiával szemben használ. Ertjük, sőt osztjuk a meg-

botránkozást, melyet a szerb sajtó viselkedése hazafias lapjainknál kelt, de ok ez arra, hogy az általuk joggal kárhözottatott eljárás a maguk részéről is folytassák?

Szerbiában sajtószabadság uralkodik s éretlen, neveletlen emberek visszaélnek vele, hogy a szerb népet felizgassák ellenünk. Nálunk is sajtószabadság uralkodik: hasznos azzal nálunk is visszaélnek s nemcsak a szerb journalistika ellen gyakorolni repressáliákat, hanem a szerb államférfiak ellen is. Azt hiszik, elég volt a kegyetlen játék a gonosz szavakkal, melyek csak elkeserítik a kedélyeket s mesterségesen táplálnak oly gyűlölködést, mely mind a két félre csak hátrányos lehet. Szigoruan, de a legméltóbb módon figyelmeztette gróf Kálnoky a szerb regenseket és ministereket a monarchia iránti kötelességünkre: ez elég, az urak bizonynyal megjegyezték maguknak. A mi a határon tett állategészségügyi intézkedéseket illeti, a „Pester Correspondenz“ rögtön, a mint gróf Bethlenek a Szerbiából való sertésbehozatalt illető rendelete megjelent, határozottan kijelentette, hogy annak a delegációban előfordult eseményekhez semmi közük s ez azóta hivatalosan is meglett erősítve.

Helytelenül cselekszenek azok, kik ennek daczára ugy tesznek, mintha a sertés-vizsály összefüggne a keleti politikával. Ez absolute nem áll.

A szerb ministerek, mint mondtuk gróf Kálnoky figyelmeztetéseit illő tisztelettel s figyelemmel fogadták s megszívlelik azokat. Erre nézve már léteznek félreérthetetlen jelek. A vám- és kereskedelmi differenciák már szintén a tisztázás és megoldás legjobb útján vannak; mindkét részről szakközvegek nyugodt, tárgyilagos egyetértéssel megállapítják a tényállást és a szerint történik intézkedés. Magyarország nem akar ártani Szerbiának: csak tulságos engedékenység által a saját tekintetét megfertőzni, a saját kivitelét tönkre tenni nem akarja.

Uj főrendiházi tag. Ö felsége Ribáry József nyugalmába vonut miniszteri tanácsost a főrendiház élethossziglani tagjává nevezte ki.

Külföld.

Szerbia. Nem egy hír s nem egy jel arra mutat, hogy Szerbiában a radicalisok uralma erősen meg van ingatva. Teljesíthetetlen nagy ígéretekkel foglaltak tért a szerb földműves osztálynál s most előbb, vagy utóbb, de utoléri őket a nemesis. A pénzügyi zavarok ecclatans módon nyilatkoznak s a monarchiánkkal való ujjubuzás sem alkalmas arra, hogy meg erősítse a radicalis regimet, mely ellen mind sürűbben hangzanak fel — legutóbb a liberális táborból — az elégtelenség hangjai. Állítólag kísérletek tételnek a liberális és baladópárti elemek olyatén összeolvasztására, hogy az új párt erős és a szó komoly értelmében kormányképes legyen. Ez venné át aztán a magukat csakhamar lejárandott radicalisok kezéből a kormány-gyepít. Szerbia csak szerencsét kívánhatna magának egy oly párt képződéséhez, mely a fiatal királyságot, megmentve a sok kockázattal járó balandorszerű, kihívó és extravagans politikától, biztos kézzel vezesse a békés fejlődés és állami megszilárdulás útján. Milán király nagy szolgálattal tenne hazájának, ha ez irányban képes lenne sikerrel latba vetni széleskörű tapasztalatait és politikai geniejét.

Bismarck herceg ismét beszélt, s ezutal már nyilt sisakkal lépett föl a császár ellen, mint a ki nem helyesli, hogy a volt kancellár, magánnyilatkozataival beleavatkozik a népet külpolitika menetében. Bismarck herceg ugyanis egy berlini küldöttségtől több mint 30,000 aláírással elátozt feliratott vett át, s hosszabb köszönő beszédében ezeket mondá:

Ma egy régi közmondást megfordítva szeretném rá alkalmazni s azt mondani: „A kitől az isten hivatalt elvesz, annak az esztét is elveszi. De én még a régi vagyok: nem alkalmazkodom, ha magamra maradok sem. Olyan embernek, mint én, kötelessége még legfelsőbb helyen is nyiltan megmondani a véleményét. Nem viselhetem magam úgy, mint valami néma kutya. A mit mondok és a mit teszek, az a dinasztia és a béke érdekében van. Hiszon nem engedek meg magamnak kritikát, még az Angliával való meg egyezésre sem. Az interviewk miatt való szemre-gányás alaptalan. Előbb, mikor még hivatalban voltam, az orosz lapok világgért sem álltak volna előttem nyitva, hogy megozáfolyjam a sok hazugságot. Ha ez nekem ma annál a tekintélynél fogva, a melylyel még most is

birok, sikerül, hogy így a mindig életpályámnak tekintett békepolitikának szolgáljak, akkor háát érdemelnék érte. De ha haragszanak is rám, én hozzá vagyok szokva, hogy azt tegyem, a mit jónak tartok. Nem törülhetek ki az életemből negyven évet; ha lehetne, akkor zabbal és burgonyával törüléim. Így azonban ugy kell elhasználnom a mint vagyok.“

A reggelinél, melyet a köldöttségnek adott, Bismarck azt mondá, hogy neki voltaképpen a hetvenedik születésnapja után kellett volna visszalépnie; akkor tetőpontján állott működésének, de az uralkodóhához való szeretet visszatartotta.

A Helgoland alku az első mámor eloszlása után napról-napra kevésbé tetszik a németeknek. Világos bizonyíték erre, hogy a Wissmann hazatérére kitűzött nagy ünnepség elmaradt, mert — mondja a Post — gyarmatügyi körökben az afrikai dolgok fordulatát sokkal kevésbé tartják örvendetesnek, semhogy most örömmünetet ünnének. A lapok most különben azt fesszegetik hogy mitörtéjét Helgolanddal, Elsassz módjára „birodalmi tartomány“ legyen-e a nyulfarkányi sziget, vagy pedig bekebelezessék-e például Poroszországba. A Kül. Zeitung ugy vélekedik, hogy ezért a pár négyyszögletért, meg néhány száz lakosért kár volna új birodalmi tartományt vagyis „birodalmi küsziklét alakítani, hanem csatlóják ahhoz a porosz tartományhoz, a melyhez legközelebb esik. Így vélekedik a Freia. Zeitung is, mely a Hamburghoz való csatlóást ajánlja. Másrészt Angliában is emelkedhangok, melyek Helgoland átengedését rosszszálják. Így Blach, a szabadelvű unionista párt titkára ki könyvet irt volt Helgolandról, „szörnyűség“nek nyilvánította az átengedést, Clarke tábornok pedig Chathamban casik „a kánikula által megmagyarázható veszteségnek“ kiáltotta ki. Ez a cseszisz — ugymond — arcul úti Franciaországot is, mert Helgoland birtokával Németországnak módjában van, semlegesíteti egy francia hajóhad műveleteit.

Bulgária lázas. Sophiából írják a „Pester Correspondenz“-nek: A bulgár nép őszinte köszönettel van eltelve Ausztria Magyarország iránt, mely ujjabban ismét becses bizonyítékát adta önzetlen jóakarátának. Tudjuk is mi mindnyáján, hogy Ferdinánd fejedelem nemcsak a bécsi udvar, ha nem a szomszéd monarchi miniszteri s népképviselőinek rokonszenvét is bírja. Maga a fejedelem tetszik nekik s az idő folyamán becsülni s őszinte szeretni tanulnak őt. De... van egy de.

A bolgár nép jól lakota folyonos türelessel s lemondással a fejedelemnek Európá által leendő elismerésre vonatkozólag s a Stambu-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Nagylelkűségi történetek.

Gyermekésememtől kezdve egész életemen át bizonyos történet gyűjteményt szoktam olvasni. Annak a tanuságnak és mulatságnak kedvéért, melyet belőle meritettem, mindig kezemügyében fekkdt az a könyv és valahányszor embertársainról a fontos gondolkotam, hozzáfordultam és az a mű eloszlatta ezt a véleményemet; valahányszor éreztem, hogy önző, rossz és nemtelen vagyok, hozzáfordultam és ő megtanított, hogy mit kell tennem, hogy önbecsülésemet ismét visszavivjam. Gyakran kívántam, hogy e bájos elbeszélések ne értek volna véget szerencsés kitéjlesük tetőpontján, hanem folytatták volna a különböző jótétevek és jótét elfogadók kellemes történetet. Ez a kívánság oly legyőzhetetlen emelte föl szavát bensőmben, hogy végre elhatároztam, hogy ki fogom elégíteni még pedig oly módon, hogy magam fogom ez események folytatását kinyomozni. Így tehát neki kezdtem nagy fáradsággal és hosszas kutatások után teljesítem földadatamot. Elő fogom terjeszteni az olvasónak az eredményt, amennyiben sorban adom az anekdoták némelyikét és aztán közben a folytatást, melyet kutatásaim által puhatoltam ki.

A hálás uszkár.

Egy jószívű orvos, (a ki olvasta ezeket a könyveket), egy napon egy gazdátlan uszkára akadt, melynek lába el volt törve; magával vitte a szegény teremtményt és miután helyreigazította az eltört tagot és bekötözte, ismét visszaadta a kis száműzöttnek szabadságát és nem gondolt többé rá. De

mekkora volt a meglepetése, mikor néhány nap mulva ajtaját kinyitván, a hálás uszkárt pillantotta meg, mely türelmesen várt kiinn. A kutya társaságában egy másik gazdátlan kutyát látott, mely valami baleset folytán lábát törte. A jószívű orvos azonnal segélyt nyújtott a szenvedő állatnak és nem mulasztotta el Isten mérhetetlen jószágát és kegyelmét csodálni, ki olyan szerény eszközt, a kis elűzött uszkárt választotta arra, hogy megmutassa általa stb.

Folytatás.

Másnap reggel a jószívű orvos mindkét kutyát a hálótól ragyogva, ajtaja előtt várakozva találta, két új megsántult kutyával. A nyomorék kutyákat azonnal meggyógyította és mind négyen eltávoztak, bámullottól egészen ellepetteen hagyva hátra a jószívű orvost. Eltelt a nap, elérkezett másnap reggel. Az ajtó előtt állott a négy megigazitott kutya és velük négy más, melyek szintén meggyógyítottak. Ez a nap is eltelt és fölvirradt a következő, ekkor tizenhat kutya, köztük nyolcz szánta tartották elfoglalva a járdát, az embereknek ki kellett őket kerülniük. Delfél visszahelyeztettek mind az eltörtött lábát, amde a jó orvos lelkeben az áhitatos bámulatba önkéntelenül valami profán érzelem vegyült bele. A nap ismét fölkelte és harminckét kutyát világitott meg, melyek közül tizenhatnak el volt törve a lába. Elfoglalták a járdát és az utca felét. A másik felét bámulo emberek töltötték be. A sebesült kutyák üvöltése, a meggyógyított állatok örömrivalgása és a néző polgárok megjegyzései nagy és lelkesítő hangulatot okoztak, de a közlekedés meg volt akadályozva abban az utcában. A jó orvos egy pár segedőrvost bérelt és alkonyat előtt befejezte könyörület munkáját. Azt az elővigyázatot

megeselekedte, hogy lemondott az egyházközségi tagságról, a végből, hogy szabadon fejezhesse ki magát, ugy a hogy ez az eset ösztönözte rá.

De némely dolognak meg van a maga hatása. Mikor a reggel ujbló megvilágosodott és a jó orvos meglátott egy fölzaparodott és messze terjedő tömeget, csupa üvöltő és könyörgő kutyából, így szót:

— Bizony bevallom azt, hogy azok a könyvek elboldondítottak, a történeteknek csupán szebb részét beszélik el és aztán megszakítják. Ide a puskámmal, elég ebből a földből ennyi.

Kiment fegyverével, és történetesen rálépett a legelső — az eredeti — uszkár farkára. Az uszkár azonnal megharapta lábát. Az a jó és nagy munka, melyet ez az uszkár magára vállalt, akkora hatalmas és növekvő lelkesedést támasztott ebben a szegény kutyában, hogy végre is elzavarta gyöngye fejét és megveszett belé.

Egy hónappal később, midőn a jószívű orvos a viziszonny halálkínjai közt fekkdt, maga köré hirta siró barátait és így szót:

— Óvakodjék a könyvektől. Csupán félig beszélik el a történeteket. Ha valaha valamely szegény ördög segélyt kér tőletek és ti kétségben vagytok az iránt, hogy micsoda eredmény érhet benneteket jóakarátotok miatt, használjátok fel magatok részére a kétség hasznát és öljetek meg a könyörgőt.

Igy szólván, a fal felé fordította arczát és kilehelte lelkét.

A hálás férj.

Egy napon egy hölgy fiacskájával egyik nagy város főutczáján kocsizott át, egyszerre csak megvadulnak a lovak és örülten száguldoztak tova, miközben a kocsis lefordult a

bakról és a benne ülők az ijedtségtől megmerevedtek.

De egy derék ifju, a ki egy teherszállító taligát tolt, a rohanó állatok elé vetette magát és élete veszélyeztetésével tartotta fel őket. A hálás hölgy megjegyezte magának a taligás számát és mikor haza érkezett, elbeszélte a hőstettet férjének, (a ki ezt a bizonyos könyvet szintén olvasta). A férj könyves szemekkel hallgatta a megható elbeszélést és miután így visszanyert kedves párjával hálát adott annak, ki még egy verebet sem hagy észrevétlenül a földre hullani, magához hivatva a fiatal embert, ötszáz dollárról szóló utalványt adott neki e szavakkal: „Vedd ezt nemestted jutalmául Fergusson Vilmos, és ha valaha barátra lesz szükséged, jusson eszedbe, hogy Tompson Mc Spadden-nek nemes szive van.“ Ebből megtanulhatjuk azt, hogy a jótett a jótétevek, bármily csekély ember legyen is, elhibázhatatlanul meghozza hasznát.

Folytatás.

Fergusson Vilmos a legközelebbi héten beállított és arra kérte Mc Spaddent, hogy használja fel befolyását arra, hogy ő magasabb foglalkozáshoz jusson, mert hajlandóbnak érzi magát jobb dolgokhoz, mint a taligya tologatásához. Mc Spadden ur állást szerzett neki egy irodában, igen jó fizetés mellett.

Most betegsége esett a Fergusson Vilmos anyja és Vilmos... elég az hozzá, hogy Spadden ur hajlandóan nyilatkozott arra, hogy házához vegye. Nem sok idő mulva kisebb gyermekének társasága után vágyódott az anyja, így tehát Marit és Julit, valamint ezek öcsét, a kis Jakobot is Mc Spadden ur házába vették fel. Jakabkának volt egy zsebkése, egy napon a szobába ment és alig három negyed óra alatt tizezer dollár áru butort

low-regimennel, annak ridegségével s kizárólagosságával nem kevésbé. Azt kérdezik: mért Stambulow, csak Stambulow, mindig és mindenütt csak Stambulow. Most már még Stranskyt is kizsírították és saját kezébe vette még a külpolitikát is.

Ezt előbb meg kellett magának bocsátatni. Innen a hirtelen megemlékezés a török suverainra, hogy a fejedelm elismerésre vonatkozólag tegyen végre egy nyílt, határozott lépést. A portához intézett jegyzékkel Stambulow erősíteni akarta posztóját, az ország közvéleményét kedvezően hangolni, hogy ő vezeti a külpolitikát. De ha azt hiszi, hogy a jegyzékkel el van intézve a dolog s egyebet tennie többé nem kell, akkor téved. Bulgária láza, hogy lecsillapodjék, okvetlen szüksége van egy tette, kézzel fogható sikerre. Különben ismétlődnek a kísérletek a la Panicza és nem mindig fog oly könnyen sikerülni, mint legutóbb, esirájukban elfolytani őket.

A függetlenségek.

A jó öreg Irányi bácsi! Széld lelkű, békés természetű öreg ur, a kinek az egyéniségében még csak atomja sincs annak az elkeseredett haragnak, melyel koronként pusztítja a sárga-fekete lobogót és Ferencváros Gézát bántó.

Széld és engedékeny. Testestül-lelkestül 48-as, hanem azért koronként svívesen prédál bocsátja Polónyieknak a pragmatica sanctiót, — csupán a pártbeli béke kedvéért. Ha Ugron fordul hozzá, azt feleli: „Fiam, tökéletesen igazad van! Ha a terrorista-klika pretendál valamit, hasonló választ kapnak: „Fiam, mindenben veletek tartok.“

Igy aztán Irányi bácsi azt hiszi, hogy kifogástalan rend és nyugalom van a függetlenségi pártban. — Hát hogyan volna! Hiszen, ha Polónyieknak egyik napon felmondanak a Habsburg-dynastiának, ugys rögtön ott teremnek Ugronék s másnap visszaadják ő Felségének a Szt.-István koronáját. — Ártatlan mulatozás az egész, melyből se nemzetek, se királynak semmi fogvatkozása nincsen, s mely miatt torzsalkodni, pártbomlásra gondolni bizony nem érdemes.

Ha Irányi bácsi meg tudja férközteni elméjében a két álláspontot, — hát csak erőltessék meg magukat egy kissé a gyerekek is.

De a gyerekekben nincs elég alázatosság. Minduntalan fölmerültek válsághírek s több nap óta a függetlenségi belviszály egészen nyilvánossá lőn. A hírlapok a válság tényét tárgyalják, a vezérlő egyéniségek nyilatkozatokat tétetnek közbe s megindult a harc az egész vonalon.

De Irányi bácsi behunyja a szemét és már most azt hiszi, hogy senki sem lát semmit. Vasárnap Békésen beszámolót tartott és kereken kijelentette, hogy a függetlenségi párt „eddigi programja alapján egységesen és megoszlás nélkül fog tovább küzdeni.“

Naiv furfang, a melyet Irányi bácsi egyszer már megkísértett a honossági vitánál. Egy árva szóval se emlegette Kossuth nevét, ekként nagy fiúkkal elkerülvén a dolog lényegét. És ugyancsak elcsodálkozhatott, mi-

dőn egyszerre mindenki fölismerte a diplomatikus fogást.

Aligha így nem jár most is. Aligha ki nem tudódik — az Irányi bácsi furfangos leleplezése dacára, — hogy a szélsőbal-megsem egészen „egységes“ és „megoszlás nélküli.“

Mennyire meg lesz lepetve, mikor észre fogja venni, hogy senki sem hiszi el neki, hogy nem lát semmit!

A „rendesen jól értesült“ Pesti Napló az írja, hogy Ugron Gábor beszámoló beszédet tartott Kolozsvárt és a beszámoló megtartása után a függetlenségek „bizalmas természetű értekezletre“ gyűltek össze, melyen Ugron előadta nézeteit a pártválságról s határozatba ment, hogy a pártot „delegáció nélküli alapon“ reorganizálni kell.

Nekünk ugyan nem sok közünk van ahoz, hogy a mérsékelt ellenzék közlönye miként csűr-csavar szélsőbali eseményeket, — de azzal a felvilágosítással szívesen szolgálunk a Pesti Napló-nak, hogy Ugron Gábor nem kolozsvári képviselő, tehát Kolozsvárt „beszámolót“ nem tarthatott, de nem is tartott. Ennyit, persze, a Naplók redakciójában is tudhatnának.

Mikor a nyolczvanéves évek elején Kolozsvárt szervezkdni kezdett a szélsőbal, — a párt egyik legelkeszebb híve B. L. volt. Derék, jó hazafi, a kit mindnyájan szeretünk, de politikai dolgokban kissé zavaros fogalmi voltak.

A szervezkedés idején megszólítja egyszer Teleki Sándor grófot és aggódalmasan kérdi:

— Mit tetszik gondolni . . . vajjon elfogadjuk a pragmatica sanctiót?

Teleki gróf komoly arcot ölt, tépelődést szünel és hosszabb szünet után feleli:

— Tudja, édes B., ez nagyon komoly dolog . . . Huszonnégy órai gondolkozási időt kérek . . . mert erre nem lehet csak úgy rögtönösen válaszolni.

Másnap reggel a gróf legelső látogatója B. L. volt.

— Hát . . . tetszett gondolkozni?

— Miről, édes B.?

— Hát . . . a pragmatica sanctióról!

— Igen, igen . . . Hogyne . . . De nem tudok egyebet mondani, mint azt, hogy én a magam részéről — nem fogadom el! Magok pedig lássák, hogy mit csinálnak! . . .

— No akkor én se fogadom el! mondá B. Ünértesen.

Szegény B. L., élete fogytáig mit se akart hallani a pragmatica sanctióról.

Ki hitte volna, hogy tiz esztendővel később akadni fog a képviselőházban néhány B. L., a kit ez a kérdés komolyan gyötör?

Napi hírek.

— A királyi tábla ideiglenes helyiségéi a „Korona“ szálloda épülete és a br. Podmaniczky-ház megvizsgálása, az átalakításánál és

Hét rokon kitűdött a konyhából és mind-nik ezt mondá:

— Tehát ez az ő háladatos-ága?

A Vilmos testvérei mereven állottak és így szóltak:

— Tehát ez az ő há —

Tovább nem mondhatták, mert édes anyjuk megszakította beszédüket, könyekbe tört ki és így kiáltott:

— Es az én jámbor kedves kis Izsákom ilyen krokodil szolgálatában pazarolta el életét.

De a lázadó Mc Spadennek szíve megke-ményedik és dacosan mondá:

— Ki veletek a házból, koldus nép-ség! A könyvek elvakították szememet és elkábítottak, de csak egyszer és nem többször: Azután Vilmoshoz fordulva azt mondá!

— Igaz, te megmenteted feleségem életét, de a ki még egyszer megfogja tenni, annak rögtön vége lesz!

Mivelhogy nem vagyok pap, predikáció végére, nem pedig elejére tettem alap-igémet, Brooks Noch urnak Lincolnról irt emlékeiből van vége és így hangzik:

J. H. Hackett a Falstaff szerepében olyan színész volt, a ki Lincoln köztársasági elnököt egészen elragadta. Mivelhogy mindig szükségét érezte annak, hogy mások iránti háláját kimutassa, szellemes kis levelet irt Lincoln a színészhez és örömet fejezte ki alakít-ása felett. Hackett ur egy könyv átküldésével válaszolt, melyet valószínűleg ő irt. Több levelet irt ezenkívül az elnöknek. Egy este, egészen későn, mikor már ez az eset egészen kiment a fejemből, hivatalos ügyben az el-nökségi palotába mentem. Mikor az elnök

berendezésnél szükséges utmutatások megadása végett Liszkay Jenő miniszteri tanácsos holnap városunkba érkezik. Liszkay mind a 9 új tábla székhelyét sorba látogatja.

— Kinevezés. Az igazságügyi miniszter ifj. Tóby István debreczeni kir. törvény-széki joggyakornokot Tóby István nyug. tör-vényszéki bíró fiát ugyanezen törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— A Csokonai-kör szépitészeti szakosztálya közelebb Komlóssy Arthur elnöklete aitt tartott ülésében letárgyalta és elfogadta a dr. Balkányi Miklós titkár által kidolgozott ügyrendet, melyet végleges elfogadás végett a nagy választmány elé fog terjeszteni. Az emlékkertek átvételével megbízott K. Tóth Antal, Lengyel Imre és Zádor Lajos urakat arra is felkérte a szakosztály, hogy ezen emlékkertek gondozása és fentartása iránt javaslatot készítsenek. — Végül említésre méltó tárgya volt az úlnök Csokonai néhány kiválóbb művének illosztrálása. A Budapestben alakult „Műbarátok köre“ ugyanis elhatározta hogy 30 elsőrangú régi és újabb írónk, költőnk műveinek squarell-illosztrálására pályá-zatot hirdet. A szakosztály tehát megbízta az elnökséget, hogy Csokonai műveinek e harmincz író művei közé fölvelele végezt kesse meg a Műbarátok körét, mely említett határozatáról értesítette volt a Csokonai-kört.

— Főesperes választás. A debreczeni ág. hitv. ev. egyház vasárnap tartott köz-gyűlésen a megüresedett hegyaljai főesperesi szék betöltésénél szavazatát egyhangulag Farkas József, nyiregyházi lelkész és kerületi főjegyzőre adta.

— Személyi hír. Zelenka Pál a tiszamelléki ág. hitv. ev. egyházkerület ujon-nan választott püspöké ma Debreczenbe érke-zett. A főt. püspök ur azonban mint a hegyaljai esperesség főesperese idők Debreczenben a szokásos egyház látogatás czéljából, kíséretében van az esperesség világi felügye-lője Radványi István ur is. — Mindketten a nagyváradi egyház látogatásáról érkeztek hozzánk.

— Emke. A debreczeni ág. hitv. egyház alapító tagul belépő az erdélyi magyar közmívelődési egyesületbe, arról az egyház presbitériuma hazafias levélben értesítette gr. Dégenfeld József ő méltóságát, az Emke itteni fiókjának elnökét, azzal együtt, hogy az egyházat az Emke választmányában min-denkor az egyház felügyelő (ez idő szerint Weszter István ur) fogja képviselni.

— Népesedés. Debreczenben jun. 15-től 21-ig terjedő héten született ev. ref. (709—728 anyak. t.) élve 8 fiú, 10 leány, halva 2 leány, együtt 8 fiú, 12 leány — 20 (7 tör-vényes, 3 törvénytelen) Áttért 1 nő. Egybe-kelt 2 pár. R. kat. (162—166 anyak. t.) élve 3 fiú, halva 3 leány — 5 (3 törvényes, 2 törvénytelen) Született összesen 11 fiú, 14 leány — 25 gyermek. Meghalt ezen idő alatt 16 fi, 16 nőnemű — 32. Ezek közül ev. ref. 26. r. kath. 5. izr. 1.

— Állami tisztviselők helyzetének javítása. A pénzügyminiszteriumban, bár szerint, már tárgyalások folynak a kisebb javadalmazású állami tisztviselők helyzetének javítására; egyelőre csupán amaz állami tisztviselők fize-tésemeléséről van szó, kiknek javadalmazása ezer forintnál kisebb, de ezek 1891. január 1-től kapnák a nagyobb fizetést.

— Temetés. Az oly fiatalon elhunyt Mayer György temetése nagy részvét között ment végbe. Koporsóját a rokonok és barátok elhalmozták szebbnél szebb koszorúkkal. Koszorút küldtek: „Bánatba merült szülei: feledhetetlen fiúnak“, „Nagyamától: Gyurinak“, „Heinrich Sándor és neje: Szeretettük jelöl“, „A távol levő kis hugodól“, „Nemethy család“, „Részvétük jelöl keresztzü-

szobájába léptem, meglepetéssel vettem észre, hogy Hackett az előszobába ül, mintha kihall-gatásra várokzott volna. Az elnök kérdezte tőlem, hogy van-e valaki kinn. — Mikor elmondottam, majdnem szomorúan válaszolta nekem: „Óh nem bocsáthatom be, nem bocsáthatom be, — azt reméltem, hogy elment.“ Aztán folytatta: Ez mutatja igazán, hogy milyen rossz dolog ebben a hivatalban jó baráttal és ismerőssel birni. Ön tudja, hogy mennyire becsültem Hackettot mint színészt és ezt meg is irtam neki. Elküldte nekem azt a könyvet és azt hittem, hogy ezzel vége van a dolognak. Mester a maga szakjában, gondoltam magamban és jól gondoskodva van róla De mert néhány barátságos levelet váltottunk, mint az a két jó vi-szonyban levő ember tette volna, még egy kívánsága is van. Es mit gondol ön, mit ki-ván? Nem tadtam eitalálni és Lincoln foly-tatta: nos, hát szeretne Londonban konzul lenni.

Oh egek! Végül megjegyzem, hogy a Fergusson Vilmossal való eset csakugyan megtörtént, még pedig én személyesen ismertem, de az egyes részleteket változtattam, hogy Vilmos ne ismerje föl magát benne.

E czikk minden olvasója életének egyik édes és érzékeny órájában bizonyára játsza az egyik ilyen nagylelkűségi történet hősenek szerepét. Szeretném tudni, hány embernek van kedve arról az epizódról beszélni, és szívesen visszaemlékezni annak következmé-nyeire?

Angolból: Gyalui Farkas.

— (Sesztina Lajos és neje), „Az István-gözmalom tisztviselői: Volt tisztjárúknak“, „Az István gözmalom munkás-egylet: Tiszte-lete jelöl“, „Dóczy József: Leghívebb barát-jának“, „Szabó Zsigmond: Jó barátodól“, „Lobmayer-család: Gyuri kedves emlékének“, „Demetrovics Pál és neje: Mayer Györgynek“, „Kronauer Gyula és neje: Nyugodjál békében“, Károly család stb.

— Zilahy Gyula. a nemzeti színház te-hetséges ifju tagja, művészi körutrá indult s monológokból, szavalmányokból álló művés-z-estélyeket fog rendezni Aradon, Debr-e-czenben, Déván stb. Aradi estélyének programját e hó 27-én bemutatta Petro-zsényban s nagy tetszést aratott kivált „A légy“ czimű monológ előadásával.

— Ö. T. Több önkéntes tűzoltó annak kijelentésére kért fel benünket, hogy a „Debr. Nagyv. Ért.“ vasárnapi számában a szertár-noki állás betöltéséről írott tudósítás a va-lóságának épen nem felel meg; sőt senkinek érdekében semmiféle mozgalom nem indult meg.

— Orosz tudós Debreczenről. Miat már említettük: a napokban Ljaszkovszkij Miklós moszkvai egyetemi tanár Budapestén járt s innen lerándult Debreczenbe, a Hortobágy megtámasztására Ljaszkovszkij ur tegnap ér-kezett vissza Debreczenből B. dapestre s in-ben Bácsba utazott, de mielőtt a magyar fő-várost elhagyta volna, levelet irt Szabó End-réhez, a melyben megköszöni ennek utba-gazításait s elragadtatással szól a Debreczen-nen látottak föl. A levél ide vonatkozó ré-sze következőleg hangzik: „Tisztelt uram: Legnagyobb sajnálatomra nem látogathattam meg önt a Margit szigetén, mert sietek Bács-be, ugyanazért levélbe mondok köszönetet az ön szívessegéért. Debreczeni utazásom rend-kívül jól sikerült, a mit az ön ajánló levelei-nek köszönhetek; mondhatom, hogy sok érde-kes és tanulságos dolgot láttam ott, Géresi tanár ur elragadóan kedves volt s a debre-czeni polgármester ur és a földmives iskolai tanár urak rendkívül figyelmesek. A városi pusztá és a rajta levő gulyáknak és ménesek-nek egy minősége, mint mennyiségben által, határozottan meglepett engemet. Ezek láttára önkénytelenül eszembe jutott az orosz puszták hasonlósága, sőt többet mondok: a két nép szokásai között való hasonlatosság is és ezeket látva csak sajnálni lehet, hogy a két nem-zet oly bizalmatlansággal viseltetik egymás iránt. Én nem értek a politikához, de azt hiszem, hogy ez ellenségeskedést könnyen el-lehetne oszlatni. — Még egyszer szívből köszönöm az ön szívessegét s vagyok őszinte tisztelőj: s mindig kész szolgája: Ljaszkov-szkij Miklós.“

— Köszönetnyilvánítás. Szeretett György fiunk tegnapelőtti temetésén megjelent roko-naink barátaink és a tisztelt közönségnek hálás köszönetünket nyilvánítjuk, hogy mely fájdalunkban résztvenni szívesek voltak; egyszersmind köszönetet mondunk a városi dalárdának, mely e második szomorú gyász-esetünkön is megjelenése és közreműködés-vel bánatunkat enyhíteni igyekezett. Mayer Emil és neje Henrick Josefa (Emke.)

— A légy zápor. Tisztaban vagyok már a múlt vasárnapi rovarfelét er-dedetél. Fe-hértől István, városi kertész figyelmeztetett rá, hogy azok nem egyek mint akáczainkat roppant mennyiségben ellepett levele-s-zeknek szárnys példányai, melyek a szorultabb helyen lévő akáczokat lepik el legnagyobb mértékben. Így például Febr-től állítása szerint a nagyuj utcai északi sor legjobban meg van támadva. Az egészen szabadon álló akáczok már kevésbé vannak neki kitéve, — bár azok sem egészen ment-tek tőle. K. J.

— A debreczeni színtársulat köréből. Ná-day Ferencz, a nemzeti színház kitűnő mű-vésze, pénteken fejezte be m. szigeti vendég-szereplését. A „Párisi“ a „Csapodás“ és a „Vadorzók“ czimű vigjátékokban lépett föl, folyvást nagy közönség előtt, mely virágok-kal árasztotta el a kitűnő művészt s minden este nemcsak felvonások után, de nyílt jelen-tekben is számtalanszor hívta a lámpák elé. Náday ezuttal volt először Máramaros-Sziget-en és mindjárt első fellépéval fel-deltlen-né vált a közönség előtt. Urányi Imre ország-gyűlési képviselő, kinek a művész vendége volt valamint az intelligencia legkiválóbb képviselői igyekeztek a művész szigeti idő-zését minél kellemesebbé tenni. Náday Ferencz Szaplonczay Miklós kir. tanácsos alispán, Urányi Imre képviselő, Kutka Kálmán vármegyei főjegyző, Szabó Sándor tb. főjegyző, az ismert költő, Agoston Sándor árvászeki ülnök, Kovásy Imre szolgabíró, Szépfaludy Ö. Ferencz régi barátja társaságában megáto-gatta az akna-szlatinai híres sóbányát, az Er-dészvölgyet s a Püspökföldöt. A közönség a „Vadorzók“, előadása után szünni nem akaró taps kíséretében, folytonos éljenzések közt bucsuzott el Nádaytól, ki Szigetről Budapest-re és onnan családjával együtt Velenczébe utazik — A Valentin színtársulatának tagjai, kikkel a művész az utolsó estét együtt töltötte, igen megszerették Nádayt nyájas, vidám kedé-lyléért. Jászay Mari 23-án a „Stuart Mária“-ban, azután a „Meda“-ban s végül még egyszer lép fel a „Magdolna“-ban. Blaháné, kinek kilátásban levő vendégszolgáira már előre lefoglalták a jegyeket, ösmeretlen okok kö-vetkeztében, nem megy M.-Szigetre.

— B.-Ujfaluban f. hó 21-ikén az ottani fiatalág sikerült táncmulatságot rendezett a szegény iskolás árvaik felségelésére. A mulat-

meghatározatlan értékre faragott. Egy vagy két napra rá leesett a lépcsőn és kitörte a nyakát; tizenhét rokona jött a házhoz, hogy a holttestet kikisérjék a temetőbe. Ezáltal megismerték a házat s ez időtől kezdve foly-ton megszállva tartották a konyhát és foly-tonos ostrom alatt tartották a Spadden családot, hogy állást szerezzen nekik, ha megunt-ták már a régít.

Az öreg asszony meglehetősen ivott és meglehetősen káromkodott, de a hálás Mc Spadennek nagyon jól tudták, hogy nekik kö-telességük más utra terelni e hölgyet, te-kinthetve azt, hogy fia mit tett értük, azért tehát nemes lelkűen hozzá láttak a szép munkához. Vilmos gyakran oda jött és je-lentékeny összegeket kapott; mind magasabb és jövedelmezőbb állásokat követelt, melye-ket a hálás Mc Spadden, rövidebb vagy hosszabb idő alatt meg is szerzett részére.

Némi vonakodás után abba is beleegye-zett Mc Spadden, hogy Vilmost az egyetemre küldje, de mikor az első szüniő elérkezett és a hős azt követelte, hogy egészségügyi te-kinetektől a másik világrészbe küldjék, ekkor fölment a meggyötört Mc Spadden fejét a zsarnok ellen és ellenszegült. Határo-zottan megtagadta ezt tőle. Fergusson Vi-mo-nyára annyira el volt képedve, hogy pálin-kás ivéget elejtette és akjai megtagadták a szolgálatait, mikor végre magához tért, ezt sziszegte:

— Ez az ön háladatos-ága? Hol len-ne most neje és gyermeke az én fiam nél-kül?

Vilmos így szólt:

— Ez az ön háladatos-ága? Megmen-tetem-e felesége életét vagy nem? Igen vagy nem?

ságon jelen voltak: asszonyok: Friedl Arthurné, Kránóczy Sándorné, Kabai Jánosné, Milózer Albertné, Karakas Lajosné, Karakas Imréné, özv. Nadányi Kornélné szül. Tardy Katicza, Papp Pálné, Szabó Elekné, Tamásy Gézáné, Tardy Sándorné, Tatár Zoltánné, Tripsó Károlyné. Leányok: Dienes Karola, Fényes Irén, Jakab Gizella, Kránóczy nővérek, Kabai Ilona, Papp nővérek, Sedy Emma, Vég nővérek, Zsigovics Erzsike, Misofszky Ida és Tripsó Ilona.

Az igazi szerelem szimbóluma. E hónapban lesz hatszáz éve, hogy meghalt az a nő, kinek emlékét Dante örökítette meg a költészetben. Beatrice megragadó alakja a diés fényével körülövezve él napjainkban is az az olaszok áhitattal zarándokolnak Dante házához, hol a nagy költő örök műveit alkotta. Senki sem tudja, hogy nézett ki Beatrice, milyen haja volt, szemei mily színben ragyogtak. Még családi nevét sem tudja senki sem. Talán épp azért maradt emléke oly tiszta évszázadokon át s ezért vivta ki elővülhetetlenül az igazi szerelem szimbólumának nevét. Beatrice emléke az igazi szerelemnek idealizmusával van válnak kapcsolatban s ez az ideál hatszáz év után sem vesztette el a lelkeket elbájosító hatalmát. Halálának hatszázadik évfordulóján ennek az ideálnak tisztasága bizonyítja, hogy a szerelem volt, van és örökké lesz.

Halálózás nagyobb városainkban. Ha összehasonlítjuk a legutolsó év (1889) halandósági arányszámait, azt látjuk, hogy a magyar városok e tekintetben a következő arányokat mutatják fel: ezer lakos közül elhalt: Székes-Fehérvárott 20.6, Sopronban 22.2, Brassóban 22.5, Szegeden 24.5, Nagykőrösön 25.2, Pécsen 25.5, Zomborban 26.1, Kecskeméten 26.4, Baján 26.9, Debreczenben 27.4, Czeglédn 27.7, Kassán 28.1, Győrött 28.3, Budapesten 29.4, Jászberényben 29.4, Makóban 29.6, Szabadkán 31.1, Aradon 31.4, Szatmár-Nemetiben 31.6, Verseczen 32.5, Temesvárott 32.7, Miskolcon 32.9, Pozsonyban 32.9, Békés-Csahán 33.1, Kun-Félegyházán 35, Békésen 35.1, Kolozsvárott 36.5, Nyiregyháza 39.2, Nagyvárádon 39.6. Debreczen tehát ezen 29 magyar város között a 10-dik helyet foglalja el s így a többséghez képest elég kedvező az egészségügyi állapota. Várak a legutolsó helyen áll.

Cholera. Madridból azt távirják, hogy az egészségügyi tanács elismerte, hogy a valenciai kerületben ázsiai cholera lépett föl. A járvány kiterjedése következtében az inficiált helységek körül az egészségügyi cordonokat teljesen megszüntették.

Mátyás-szobor Kolozsvárott. A Mátyás király-szoborbizottság, a nagy király Kolozsvárott emelendő szobrának érdekében, kétféle felhívást bocsátott ki. A szobornak már 30,000 forint alaptöke van; most egy millió 10 kros szelvényt küldöz szét a szoborbizottság s lelkes felhívásban kéri fel az illetőket, hogy ezekből bizonyos mennyiséget megtartva, az összeget — sajátját, vagy gyűjtését — „Kolozsvár város tanácsához, a Mátyás szobor számára” cím alatt, illető helyére juttassa. A másik emelkedett hangú felhívás a haza összes törvényhatóságaihoz van intézve, kik a felhíváshoz mellékel 1 frtos nyugta kiváltására kértnek fel. Ez uton a bizottság 20,000 frthoz remél juthatni. A felhívások alá vannak írva: Sigmond Dezső, országgy. képviselő, mint elnök, Albach Géza kir. tanácsos Kolozsvár-polgármestere, mint szoborbizottsági alelnök és dr. Hegedüs István titkár. A bizottság — amint látjuk — igen gyakorlati utat választott céljának elérése; óhajtható, hogy a hazafias szándék a nemzet kegyeletes áldozatkészisével találkozzék.

Megszökött menyasszony. Nánosi tényleg szolgálatban lévő szoba-czicza és kapu előtti „álmok” volt s egy bicskacsinalónak mindezek fölött hűséges és kétségkívül boldog menyasszonya. A fiatal pár boldogságának a legutóbbi időig mi sem állott utójában, csupán azok a társadalmi formulák, melyek képeket a legkitartóbb leányhűséget is erős próbára tenni. E társadalmi és speczialiter keresztényi formulák, alatt értenünk kell az egyházi kihirdetéseket. Nánosi hosszabbnak találta a három vasárnapi időközt, mint a mily rövidre szabta a bohókás sors az ő jegyesi hűségét. Den'que bicskacsinalónak vasárnap virradóra arra a szomorú tapasztalatra volt kénytelen ébredni, hogy bár szerelmes szíve már végső vonaglást érezte a tisztességes várakozásnak, a harmadik kihirdetést nem lehet megtartani. Nem azért mintha vasárnap az egy esetben nem lett volna kihirdetésre alkalmas nap; de egyrűen azért, mert Nánosi sem ég alatt, se föld színén nem volt található. A kapu, melynek árnyékában annyiszor adának egymásnak alkalmat kölcsönös hűségi nyilatkozatok megtételére, a kapufélfá meg állott kevélyen és guonyosan alatta biheteretlen szomorúságban hagyott bicskacsinalónkkal; de Nánosi? Nánosi bizony elzáródott egy kaczkai „hajfodoronc” oldalán szabad Amerika felé, hol nincsenek szigorú társadalmi formulák, s a hova míg elér, bátran előlegezheti a mézes heteket. Nevezetes bicskacsinalónk azonban nem azért bicskacsinaló, hogy kijátszatását a legkisebb bosszúállás nélkül töltsön el. Valami megkapó és valami heroicus volt ama tényében, mikor a tényleg be nem falazott kapufélfát összevagdosta s ezzel „idegen ingó dolog joggalán és szándékos megrongálásának” vétségét követte el, csupán azért, mert a kapufélfára jegyezte föl a hűtlen bucsomondatát, mely ekképen hangzik: „Elmehetsz már kapum

előtt.” Az ártatlan kapufélfá nyugalmának illetően földulása után jelentkezett az al kapitány előtt, hol vétségét bevallotta s aztán kérte a futó, szerelmes pár elfogatását. Vétsége miatt lakolni fog szegény feje, hanem a Nánosi elfogatására nincsen paragrafus.

Az egyesült-Államok első asszonya. Kétségtelen, hogy a nagy amerikai köztársaság első asszonya Harrison elnök neje, akinek, a mióta ezt a magas polcot elfoglalta, meglehetősen gyűrtöt élete van, amint azt maga is elég humorral panasolja el. Legjobbban bántja az, hogy soha sem lehet zavartalanul. Az óriási fehér házból, mely az elnök lakásul szolgál, egyetlen szoba van, melyet az elnök családja a magáé gyanánt használhat: egy sötét folyosó végén, léghuzamos kis terem. Valahányszor az elnök haját vágat, vagy a felesége új ruhát csináltat, azt az újságok mindannyiszor kiírják. — Harrisonné azelett nem is sejtette, hogy ő az erényekben és tehetségekben minő tökély; minthogy azonban az újságokban folyton olvas előnye, erényei felől, végre is meggyőződött, hogy ő sokkal csudálatosabb nő mint azt férje elnökke levése előtt bárki is sejtette volna. Levelet kap tőmördeket s tartalmaz jórészt az emberek hőbortosságainak szolgáló érdekes adalékul. Mialatt a választási harc folyt, egy levélíró az kérdezte tőle, hogy a házasságot hibának tartja e, vagy nem; egy másik az iránt kíváncsiskodott, hogy nem tartaná-e helyesebbnek, ha ezentúl a nők tennék házassági ajánlatot s ne a férfiak? Ismételtlen kérdezték, hogy melyik virágot szereti legjobban, hogy azt tennék meg nemzeti virágnak. A női ültözékekreformátorai seregétől keresik föl és mértékletességi egyletek anyai röpiratot küldenek hozzá mintha elvetemült iszákos volna. Jó tanácsokkal is ellátják bőven. Egy hölgy arra figyelmezteti, hogy nevét levelei alá ne írja meg rövidítve „Carrie”-nek, mert az az elnöki méltósággal össze nem fér; egy másik könyörög, hogy a hajkét változtatassa meg; a harmadik azért ostromolja, hogy valahogy világias gondolkodásmódot ne tanusítson. Egy időben sok hangya volt a Fehér házból; akkor csak úgy özlönlött a jó tanács melyek végén meg volt jelölve a mód, melylyel a tanácsadó siker esetén megjutalmaztatni kíván. Sokat bosszantották a miatt, hogy Harrison, falura megy, egyfogatut szokott hazzulni, de megvizsgálódott azzal, hogy Grantot, a miért négyfogatut kocsin járt, még többet bosszantották.

A gombostű. A varró asztal mellett sokszor föliskolt a kétségbeesés, semmi több, csak egy parányi tű miatt, amelyet a döb, csintalan varróleányok valamelyike gondatlan pajzánkodás közben — elnyelt. Soknak komoly bajába került a vigyázatlanság, de nem ritka eset, hogy az elnyelt tű hosszú évek múltán egyiknek a könyökén, másiknak a sarkán, a harmadiknak meg valamelyik ujjá hegyén ütötte ki magát.

A vérkeringés toltja tovább és tovább, és így tette meg a tű ezt a mesés utat, végig az emberszervezeten, talán a legnemesebb részek finom izomszála között, míg imé napfényre kuszott.

Ami megessett ott csintalankodás közben megessett nemrég egy előkelő házból is de sokkal komolyabb alakban, mert amit ebben az esetben gombostű volt. Ez a vér utján nem végezheti azt a csodálatos, szinte hihetetlen vádolat, amit a tű, mert akadályozza a tű gombja.

A komoly következmények félelme töltötte el a fiatal leány hozzátartozóit. Az orvosok tudománya is megbicsaklik az ilyes fogás kérdése.

S az orvosok mégis hozzáláttak a gyógyításhoz, ám a dologban nem ez a különös, mert hisz ugyan melyik pátiensét szalasztja az orvos, hanem az, hogy a gyógy mód, az elképzelhető legegyszerűbb, bevált. Jó időn át egyebet sem ettek a fiatal leánnyal, csak burgonyát, újra és újra csak burgonyát, amelyről tudvalevő, hogy könnyen emészthető s volunimusos tömeget kepez, tehát a legtöbb valószínűséggel, ha utjába akad az odiosus tü, viszi magával ellenáthalatlanul és kétségtelenül. Es ez a lenézet, megvetett krumpli bevált, hálás gyógyyszernek bizonyult. Az orvosok számításukban nem csalódtak s az a viruló leány ma már nevetve gondol az aggodalmakra, melyek gyötörték őt is, övét is a burgonya-kúra előtt.

Morzsák.

(A bakfis világból.)

A kis lányok öszedugják csitri fejüket — s a zöld lombos lugas alól messzire kihallatszik az egészséges ifjú mellekből fakadó vig kaczagás.

Valami nagyon mulatságos történetet beszélhet el az a leghamisabb szemű kis bakfis, mert a többiek majd meghalnak a kaczagástól.

Hát aztán hogy volt? — kérdi a legkiváncsibb kis pisze orru szőke lány.

Irmácska odabajlik a többiekhez és nagy titokzatosan, mintha legalább is valami államcsinyről volna szó, folytatja:

— A mama kiment a konyhába megnézni, hogy az omlott nem ég e oda, és ketten maradtunk a szobában. Béla velem átellenben az asztal tulsó végén ült, és mikor mama kiment, felkelt a székéről s odaült mellém. A széket egész közel húzta az enyémből, a

nyakkendőjét megigazította, a kézelőjét kihúzta, s rám nézett szépen, de olyan szépen. — Es, és? kíváncsiskodik az egész társaság.

Hát újra megigazította a nyakkendőjét és kihúzta a kézelőjét — és nézett, nézett rám olyan szépen, de olyan ostobán hogy el kellett kaczagnom magamat.

— És ő?
— Elpirult a csacsi, és míg a mama be nem jött rám sem mert nézni. És ez az erős nem! Kitor a kaczagás kórusban.
— A kis butácska!

Igy nevetik ki a szegény legényt, ha egyszer, persze gyengeségből erős próbál lenni.

— Óh az én Őm külön legény — csacsog a másik.

— Az nem jön zavarba soha?
— De nem ám.

— Nem is neveted ki soha?
— Nem lehet mert ő nevet ki — és olyankor úgy szeretnék sirni haragomban.

Ugy de ugy utalom azt a csunya embert, amint ott ül előttem, pedergeti kis szőke bajuszát, s olyan de olyan utálatosan mosolyog azzal a szép piros szájjával, hogy szeretném a haszontalant — megcsókolni.

— No és nem hagyja magát?
A kicsike vörös lesz mint a rák, s ugy sugja.

— A csuf, dehogyan nem.

— No Gizus mikor lesz a lakodalom?
— A papa azt mondja, hogy addig nem lehet míg Sándor le nem teszi az ügyvédi vizsgát. Ez a papa dekrétuma. De a Sándor azt mondja, hogy meg lehet ezt a határozatot felebezni a nagy mamához.

— Hátha a nagymama is helyben hagyja a papa határozatát?

A kis lány arcára szörnyű elhatározás ül ki:

— Akkor polgári házasságra lépünk.

— Mi az?

— Hát egyszerűen kijelentjük a papának, hogy férj és feleség vagyunk.

— Ha én valaha férjhez fogok menni, — a kicsike megáll a beszédében s nagy, kék szemével ábrándosan néz maga elé, mintha ott az üres levegőben keresné jövőendőbelijének az arcát.

— Nos mi lesz akkor? — kérdi a jó barátné.

— Ha férjhez fogok menni és rájövök, hogy az uramnak rajtam kívül más tetszik...

— Más is, vagy csak más?

— Akár igy, akár ugy, én szörnyen meg fogom magam boszulni.

— Hogy? Kikaparod a szemét, leöntöd vitriollal, lelővöd, leszurod...?

— Dehogyan; odahivom lakni a mamát.

— Te Gizi, hogy hívod te Gézát?

— Hát Gézának.

— Mindig?

— Mindig.

— Sohasem mondd neki például, hogy édesem —

— Nem mondom, de sokszor gondolom.

— Ő meg mondja ugy-e — de talán nem gondolja — magyarázza a dolgot a kis praktikus.

Miczi nagyon szomorú. Kijelenti a mamának, hogy nem megy a majálisra. Az új ruhát a mit épen most hozott el a szabó, nagyon komolyan beakasztja a szekrénybe. Még egy bánatos tekintetet vet a ruha himzett kis aranyvirágaira s elgondolja, hogy milyen jól nézett volna ő ki abban a ruhában — könnyű szép szemébe.

A papa meg nem foghatja, hogy mi lelte az ő kis lányát. Kérdegeti, találgatja bánata okát, de a kicsike csak hallgat és sir.

Talán az a kötnivaló Zoltán haragított meg? (a kötnivaló tudvalevőleg a Mariska kisméit völegénye.)

— Az.

Tyű, aki áldója van, majd adok én az urának, csak az én kis aranyosomat merje megszorítani. Hát mivel bántott meg?

— Óh papa, nem szeret ő engem. Jobb lenne nekem már meghalni.

— De hát mit mondtott?

— Óh szörnyűség...
— Nos halljuk már, hogy számolok az urfiával.

Hát megmutattam neki az új ruhámat és ő... — zokogás fojtja el a szavát, alig tudja kinyögni — és ő, egy szót sem s z ó l l t r á. No mond papám igazán, lehet egy ilyen embert szeretni?

Az öreg ur először nagyot kaczag, aztán tettetett komolysággal mondja.

Semmi esetre sem lehet ilyen embert szeretni. Ki is adjuk neki az utat rövideden. A kicsike letörli könnyeit, s ott ül ragyogó szemével, nedves ajkával, bataszt zsebkendőjét tépegetve. Kis idő múlva újra megszólal:

— Papám, talán várjunk még. H á t h a m é g s z ó l .

Julius.

Husárok.

Megálapítva s bejelentve 1890. június 25-től július 2-ig.

36 kr. Rác Györgynél morgó-utca 857 sz. a. Baos Jánosnál Arok-utca 676, sz. a. Beneze Józsefnél árok-utca 687, sz. alatt.

38 kr. A mézáros társaságnál Csapo-utca 240, mester-utca 3655. Kut-utca 2323. és Könyök-utca 574 sz. a.

40 kr. Rác Györgynél csapo-utca 358. sz. alatt Czegléd-utca 2599. sz. alatt.

44 kr. ifj. Ungvári Andrásnál Piac 1. sz. székben, czepléd-utca 55. dedó-n. 125. sz. a társaság 18 székében.

48 kr. a három izraelita mézár-székben a piczon.

Jegyzet ifj. Ungvári András három székében 1. kiló hus nyomtaték nélkül 8 krral drágább.

Debreczen, 1890. június 24.

Közgazdaság.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Köbányán.

Köbánya, június 23. Az üzlet esendes. Magyar urasági öreg, nehéz 43—44 frt. fiatal nehéz 46—47 frt. — fiatal közép 47—47½ frt. fiatal könnyű 47—48 forint. — közönséges (szedett) nehéz — frt. közép 46—47 frt. könnyű 46½—47½ frt. Romániai, bakonyi, átmeneti nehéz — frt. közép — frt. könnyű — frt. eredeti (Stachel) nehéz — frt. közép — frt. Szerbiai nehéz — frt. közép — frt. forint, könnyű — frt. Hízó egy éves — frt. hízó két éves öreg. — frt. tengeris — frt. Sertés létszám június 20-án volt készlet 165,971 db, jun. 21—22-én felhajtott 3372 drb, elszállított 1303 drb, június 22-én maradt készletben 163,040 drb sertés.

Italmérsi jog kártalanítása. Az italmérsi jog kártalanítása fejében járó kötvényeknek az állam közvetítésével leendő értékesítése tárgyában közzétett hirdetések értelmében mindazon jogosultak, a kik a részükre kijáró kártalanítási kötvényeket a fent említett hirdeményekben kiűzött végelhatározapig értékesítésre bejelentették, de a kik kártalanítási tőkéje a bíróság útján volt kiszolgáltatandó, jogosítva van a kártalanítási kötvényeik értékesítését kívánni, a mennyiben az illetékes bíróság részükre a kijáró kártalanítási tőkének megfelelő járadékszervényeiket folyó évi augusztus hó végéig kiszolgáltatja. Az ily járadékszervényeik, illetve az azoknak megfelelő kártalanítási kötvények értékesítését a pénzügyminiszter a következőképp szabályozta: Mindazon magánjogosultak, a kik az öket megillető és a bíróság útján részükre kiutalt járadékszervények fejében járó kötvények értékesítésénél a kincstár közvetítését igénybe venni kívánják, ebbeli szándékukat — a mennyiben a részükre kijáró kártalanítási kötvények értékesítésére a m. kir. pénzügyminiszteriumot a fentemlített hirdeményekben jelzett módon f. évi június 1-ig felbaltalmazták, bármely állampénztárnál, vagy adóhivatalnál bejelentették. A beadványhoz az értékesítendő járadékszervények és lehetőleg az azokat kiutaló bíróság végzés csatolandók. Az illető állampénztár, vagy adóhivatal a bemutatott járadékszervények átvételét szabályszerűen nyugtatványozza és az értékesítés eszközlésé iránt a m. kir. pénzügyminiszteriumhoz haladéktalanul jelentést tenni fog. Az értékesítési árt és a kifizeési hatánapig járó kamatokat az illető jogosultaknak ugyanaz az állampénztár, vagy adóhivatal fogja kifizetni, a melvél a járadékszervények bemutatattak. A bejelentéshez szükséges beadványokat az összes állampénztáraknál és adóhivataloknál díjmentesen kaphatók lesznek.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdosos:

Vértesi Arnold.

Főmunkatárs: Kerezy Vilmos.

A készlet teljességében folytán

mintegy 500 darab zenemű

tánc- és salon darabok, magyar darabok dalművek, gyakorlatok stb.

☛ fél- és részben negyedáron ☛

kapható

László Albert könyvkereskedésben.

Orvosi tekintélyek által vesé, húgydara, közsvény és hólyag bántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál rendelve.

Salvator

— égvényes vasmentes savanyúvíz —
szénsavdús, lithium tartalmú forrás.
Borral használva igen kellemes üdítő italt szolgáltat.
Kapható asványiz-kereskedésekben s legtöbb gyógyszerárban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

A Debreczeni Ellenőr könyvkötészetében

mindenféle diszes és egyszerü

K Ö N Y V K Ö T Ö I

m u n k á k

gyorsan, pontosan és jutányos árban elkészítetnek.

Értesítés!

A „MAGYAR ASZFALT részvénytársaság“
(Központi iroda: Budapest, Andrassy-ut 30.) DEBRECZENBEN az aszfalt-
járdák fektetését tényleg megkezdte s értesíti a t. c. háztulajdonosokat és a
nagy közönséget, hogy egyidejűleg úgy itten mint a környéken elvállalja:

nedves falak gyökeres szárazzá tételét

továbbá: Kapubejáratok, udvarok, folyósók, konyhák, boltok, raktárak,
magtárak, tantermek, templomok, terraszok, istállók, vágóhidak stb.

aszfalttal burkolását

jótállás mellett, legjutányosabban.

Bővebb értesítéssel szolgál a munkahelyen (Debreczenben) a társaság
képviselője s Budapestén az igazgatóság.

Debreczen, 1890. június 1-én.

Teljes tisztelettel

„A magyar aszfalt részvénytársaság igazgatósága.“

A munkálatot Pollák Samu kolozsvári aszfalt és
cement öntő vezeti. Lakik Miklós utca 2079.

!! Megérkezett !!

az ásványvizek királya

A **BORSZÉKI** VIZ

friss töltésben folyton kapható. Helyben az egyedüli lerakatban

CSANAK JÓZSEF cégnek,

valamint minden fűszerkereskedésben és mint „borszéki fröcs“ az összes vendéglőkben.

A legjobb és legolcsóbb ásványviz.

!!! HAZÁNK VIZE !!!

Kellemes üdítő ital.

A „DEBRECZENI ELLENŐR“

könyvkiadóhivatalában

megjelentek és kaphatók a következő könyvek

Vértési Arnold összes munkái I—VII. vaskos diszkötés. Egy- egy kötet ára 2 frt 10 kr.	Vértési Arnold „Öngyilkosok“ elbeszélések ára 1 frt — kr.
„ 7 kötet együtt 14 „ — „	Karczag Vilmos „Ma és mindig“ elbeszélések ára 1 „ 50 „
Gróf Vay Dániel „Magyarország története“ 3 vaskos diszkötet ára 7 „ — „	Karczag Vilmos „Szerető szívek“ elbeszélések ára 1 „ 20 „
Vértési Arnold „Páriák“ elbeszélés ára 1 „ — „	Karczag Vilmos „Macskák“ (történetkék) ára 1 „ — „
Vértési Arnold „A bojár leánya“ regény 2 köt. ára 2 „ — „	Molnár László „Egy kis város krónikája“ elbe- szélések, ára 1 „ 20 „
Vértési Arnold „Fecskefészek“ regény 1 köt. ára 1 „ — „	Mátray Lajos „Fazekas Mihály élete és mun- kái“ ára 1 „ — „
Vértési Arnold „A jegyző kisasszony“ regény 1 kötet ára 1 „ — „	R. P. O. „Titkos szerelem“ regény 1 kötet ára — „ 80 „
Vértési Arnold „A debreczeni diák“ regény 1 kötet ára 1 „ — „	Bugyi Sándor debr. talyigás kalandjai 1 kötet — „ 60 „
Zolthay Lajos Tiszántuli egyházkerületi térképe vászonra huzva (leszállított ár) 1 „ 50 „	

Vidéki megrendelések postafordultával eszközöltetnek.